

Katedra sociální práce FF UK Praha
Posudek oponenta na diplomovou práci

**Název práce: Návrh metodiky přístupu k sexualitě osob s mentálním postižením
v o.s. Arkadie**

Autorka práce: Alena Opatová

1. Téma a cíl diplomové práce

Autorka se ve své diplomové práci věnuje otázce sexuality lidí s mentálním postižením, potažmo jednotlivým lidským, profesionálním či právním aspektům, které se této problematiky dotýkají. Cílem práce je vytvoření návrhu metodiky přístupu k sexualitě osob s mentálním postižením v o. s. Arkadie.

Vzhledem k faktickému nedostatku odborné literatury či jiných zdrojů, ze kterých by bylo možné čerpat, považuji zvolené téma za velmi přínosné, aktuální a opodstatněné. V souvislosti s naplňováním Zákona o sociálních službách a současně s procesem zavádění Standardů kvality sociálních služeb lze navíc očekávat, že význam tohoto tématu bude nadále stoupat. Nejen pro o.s. Arkadie, ale i pro další poskytovatele služeb osobám s mentálním postižením se zpracovaný návrh může stát první vlašťovkou či prvotním vodítkem při snaze o profesionální zvládnutí problematiky a zkvalitňování svých služeb.

2. Způsob zpracování

Práce splňuje všechny formální požadavky kladené na diplomovou práci se zanedbatelným množstvím pravopisných chyb. Vlastní myšlenky a závěry jsou formulovány srozumitelně a jasně. Obsah práce se neodchyluje od zadaného tématu a použité členění teoretické i praktické části je smysluplné a má svojí logiku. Autorka je si vědoma, že obsahové naplnění kapitol především teoretické části je poměrně široké, přesto práce nepostrádá přehlednost a informační potenciál.

3. Metody práce

Práce má dvě základní části. Teoretickou a praktickou. První část, kromě úvodu, obsahuje kapitoly, které přinášejí cenné, nové poznatky týkající se mentálního postižení jako takového a různých pohledů a přístupů k osobám s mentálním postižením a jejich sexualitě. Další kapitoly shrnují a popisují dosavadní zkušenosti a různé formy práce poskytovatelů sociálních služeb u nás a v zahraničí, mj. i popis systému poradenství P-LI-SS-IT, se kterým ovšem autorka v praktické části, návrhu metodiky, bohužel dále nepracuje. Další kapitoly shrnují dostupné dokumenty vymezující etické a právní prostředí zmiňované problematiky, včetně citlivého tématu zbavení způsobilosti k právním úkonům.

Druhou část práce tvoří popis praktického výzkumu, který za použití metod dotazníkového šetření mezi zaměstnanci v sociálních službách, řízeného rozhovoru s rodiči uživatelů těchto služeb a přímého pozorování těchto osob v o. s. Arkadie směřuje k závěrečnému souhrnu a doporučení. Výsledky výzkumu, i přes poměrně malý vzorek dotazovaných a pozorovaných osob, dle názoru autorky, potvrdily potřebu zpracování metodiky přístupu k sexualitě osob se mentálním postižením v o. s. Arkadie, jejíž návrh tvoří jednu z příloh práce.

4. Úroveň práce s literaturou, citační aparát

Vzhledem k již zmiňovanému nedostatku relevantní odborné literatury na zvolené téma, považuji množství a způsob použití zdrojů za vyčerpávající.

5. Celkové hodnocení práce

Jde o zajímavou a informačně velmi bohatou práci, kterou bude možné použít nejen pracovníky v o. s. Arkadie, jako základní motivační materiál pro vstup do problematiky sexuality osob s mentálním postižením. Vytvořený návrh by se po konzultacích s dotčenými odborníky, zapracování případných připomínek, dalších technik a postupů mohl stát pilotním materiálem pro tvorbu metodiky přístupu k sexualitě osob s mentálním postižením i v dalších zařízeních poskytujících služby těmto osobám. Otázkou k diskusi zůstává jakým způsobem získávat pro spolupráci v této oblasti rodiče svých dětí s mentálním postižením.

Práci **doporučuji** k obhajobě, před obhajobou navrhuji její hodnocení známkou výborně.

V Teplicích, 17. 1. 2008

Mgr. Karel Klášterka
oponent diplomové práce